

Júst hvussu politiska skipanin í USA raðfestir, hevur týðning fyri úrvaldar ídnaðir í Europa. Eitt nú hevur Obama lovað at menna grøna orku, ið eisini verður grønum europeiskum veitarum til fyrimuns. Eitt nú hevur danska fyrirkonan Vestas verið havd á lofti.

atomverkætlanina í Iran og harðrenda borgarakriggið í Sýria.

Eygleiðarar vísa á, at trygdarpolitiskt fær stöðan í Iran helst hægstu raðfesting komandi tíðina. Tí at so hvørt iranska atomverkætlanin tekur seg longur fram, verður trýstið á amerikanska forsetan um at fremja ítøkiligar atgerðir móttvegis landinum størri, samstundis sum útsøgnirnar hjá Ísrael um sjálvstøðugar hernaðarligar atgerðir móttvegis Iran leggja stórt trýst á Obama til ítøkuliga stöðutakanir.

Obama hevur eisini aftrað seg við ítøkiligum stigum at útvega mótstöðuni í Sýria vápn, ikki minst tí, at hann frammum republikonsku mótstöðuna áður hevur givið stór lyftir um at enda amerikansk kriggj í miðeystri. Men sambært eyggleiðarum verður torførari og torførari at rættvísgera fráveru í Sýria orsaka av ógvusligu sivilu avleiðingunum og høgu deyðstølunum. Samstundis sum vandi er fyri, at grannalondini eisini gerast partur av stríðnum.

Europa eftirlýsir business

Barack Obama er væl umtóktur í Europa, hava hópin av meiningakanningum staðfest. Partur av frágreiðingini er helst, at boðskapurin hjá sitandi amerikanska forsetanum í ávísan mun avspeglar frælslyntu sosialu virðini, sum leingi hava eyðkent sosialdemokratiskan politikk í Europa. Men eftirlýsingin frá fleiri politiskum leiðarum í Europa eru

betri handels- og tollavtalir millum ES og USA. Slíkar avtalur vildu økt nóg um transatlantiska handilin. Tí samstundis sum amerikanskir politikarar eru atfinningarsamir móttvegis sparpakkunum í nógvum europeiskum londum stendur greitt, at amerikanski marknaðurin telst millum størstu útflutningsmarknaðir fyri europeiskar vørur.

Í einari grein í New York Times var fyri stuttum avdúkað, at nógvir vinnulívsleiðarar í Europa høvdu vónað, at Mitt Romney sat við ródrið komandi

vildu sum kunnugt eisini rakt europeiskar veitarar av vørum og tænastum til almenna sektorin í USA meint.

Ráðandi logikkurin í amerikanskum handilspolitikki, í hvussu er retoriskt, er frælsur handil við allan heim. Tað hevur verið gott latin bæði í republikonskum og demokratiskum samanhangum. Men júst hvussu politiska skipanin í USA raðfestir, hevur týðning fyri úrvaldar ídnaðir í Europa. Eitt nú hevur Obama lovað at menna grøna orku, ið eisini kemur grønum europeiskum veitarum til fyrimuns. Eitt nú hevur danska

KRITIKKURIN MÓTTVEGIS SITANDI STJÓRN Í USA ER, AT HON LEGGUR STØRRI DENT Á AT SKIPA HANDILSAVTALUR VIÐ LATÍNAMERIKA OG ASIATISKU LONDINI FRAMMUM EUROPA

fýra árin. Frágreiðingin eru lyftini um at endurreisa amerikanska kapitalismu og vinnuligt frælsi. Við lágum skatta-trýsti og minni reguleringum lovaðu republikanarar sum kunnugt at fáa gongd á amerikanska búskapin, sum aftur skuldi gerast heimsbúskaparlíga lokomotivið – eisini fyri europeiska framleiðslu.

Kritikkurin móttvegis sitandi stjórni í USA er, at hon leggur størri dent á at skipa handilsavtalur við latínamerika og asiatisku londini frammum Europa. Men í verandi løtu er størsti óttin áðurnevnda »fiscal cliff«, ið kann elva til stórar almennar sparingar í USA. Hesar

fyrirkonan Vestas verið havd á lofti.

Leiðandi búskapargreinarin hjá dansku Mærsk fyrirkonuni segði í eini samrøðu við Danmarks Radio, beint eftir at úrslitið av forsetavalinum var kunnugt, at fyri eina slíka altjóða fyrirkonu sum Mærsk hava frælsur handil og stabilitetur størsta týðningin. Tað ræður um at vita, hvør politikkur er ráðandi til einhvørja tíð, og ov stórar broytingar eru ikki altíð ynskiligar, legði hann dent á.

Republikanst comeback?

Men samstundis sum at tað stendur greitt, at Barack Obama er forseti í

einum ógvuliga polariseraðum landi, standa republikanarar av álvara eftir við svartaperi. Amerikanskir eyggleiðarar vísa á, at republikanski flokkurin ikki hevur nakran greiðan leiðara at stilla upp ímóti demokratunum í 2016, samstundis sum at flokkurin sjálvur er við at fara í tvínigar – við einum meiri moderatum vongi og einum nógv meiri konservativum vongi, eitt nú umboða við Tea Party rørslni.

Í verandi løtu er talan tí um ein viknandi flokk sum ikki gongur í takt. Orsøkin til, at úrslitið hóast alt var so frægt hesaferð, var helst tronga búskaparstöðan og arbeiðsloysið, og ikki persónurin Mitt Romney sum soleiðis, hava fleiri víst á. Analytikarar vísa á, at partur av frágreiðingini uppá sigurin hjá Obama er, at USA er ávegis at gerast eitt nógv meiri demografiskt fjølbroytt samfelag, enn siðbundnu virðini hjá republikanurunum kunnu borga fyri.

Eitt nú hevur Barack Obama lagt nógv fyri at vinna latínamerikonsku atkvøðurnar í sín lut við at lova opnari immigratiónslógir, ímeðan Mitt Romney stygdi nógvar latínamerikanarar burtur við einum strangari retorikki á immigratiónsøkinum. Latínamerikanarar eru sum kunnugt vorðnir eitt týðandi veljarasegment. Eyggleiðarar vísa á, at republikanski flokkurin, fyri í nóg stóran at skilja seg frá demokratunum, fór so langt til høggru, at nógvir moderatir veljarar á miðjuni valdu Obama istaðin.